

Hemelvaart 2022 - Blijven wachten

Lezing: Handelingen 1 : 1 – 11

Het is toch een vreemd feest: hemelvaart. Het is het feest van een Afwezigheid. Omhoog staren naar de hemel naar Iemand die niet meer te zien is, dat is wat de leerlingen doen op Hemelvaart. Zich afvragend: wat was het toch dat wij hebben gezien en beleefd?

Gij zijt voorbij gegaan. Een voetspoor in de zee. Een vreemd bekend gezicht, een stuk van ons bestaan, een vriend, een spoor van licht. We zullen het straks zingen. Voordat Hij van hen wegging heeft Jezus zijn leerlingen op het hart gedrukt: Ga niet weg uit Jeruzalem maar blijf daar wachten. Waarop dan? Dat willen ze meteen weten. ‘Heer, gaat u dan binnen afzienbare tijd het koningschap over Israël herstellen?’ Wat een heerlijk concrete vraag. Binnen afzienbare tijd. Het herstel van het koningschap. En Jezus moet het doen natuurlijk. Het antwoord is niet minder raadselachtig. Het zet in met de woorden: Het is niet jullie zaak om te weten. Het is niet jullie zaak om te weten. Alleen om te wachten. En na die woorden is Jezus weg. Alsof Hij er nooit geweest is. Alsof ze alles hebben gedroomd, dat hele leven met Hem. Een herinnering, een beeld, - dat is alles wat Hij achterlaat. En van herinneringen weten we dat ze langzaam vervagen. Dat had met de herinnering aan Jezus ook heel gemakkelijk kunnen gebeuren. Het had zo voor de hand gelegen dat van dat groepje leerlingen na een periode van rouw ieder zijns weegs was gegaan. Ieder met zijn eigen, hoogst persoonlijke herinnering aan Jezus. Een hele dierbare herinnering. Een ontmoeting die het leven van ieder van hen verrijkt had, vast en zeker. Maar wel iets dat steeds meer gaat behoren tot het verleden, horend bij de dingen die voorbij zijn. Gij zijt voorbij gegaan.

Ga niet weg uit Jeruzalem Blijf. Blijf bij elkaar. Juist in de leegte, het gemis, het niet weten, het niet zien, het staan voor een totaal onbekende toekomst: blijf, blijf staan, ga niet weg, vlucht niet, maar wacht.

Wachten. Opnieuw de vraag: wachten waarop? In elk geval niet op de terugkeer van het verleden, want het verleden keert nooit en nimmer terug. Niet op het herstel van het koningschap. Niet op iets dat Jezus voor hen voor elkaar moet maken, buiten henzelf om.

Jezus gaat weg, ze zullen Hem in deze gedaante nooit meer zien, nooit meer. Maar er staat nog iets te gebeuren. Iets nieuws dat zal beginnen. De leegte is bedoeld om daar ruimte voor te maken. Dus blijf alsjeblieft en wacht. Hoe gemakkelijk had het kunnen gebeuren dat de leerlingen van Jezus in het verleden waren blijven hangen, in de tijd dat Jezus er nog was en die maar zo kort geduurd heeft. Hoe verleidelijk moet het zijn geweest om later, in de moeilijke tijd dat ze zonder Hem verder moesten die bijzondere paar jaren te idealiseren. Om met weemoed terug te verlangen naar de tijd dat ze twaalf leerlingen waren met één Meester die hun zei hoe het zat.

Maar vreemd genoeg is van dat verlangen en die weemoed in de geschriften die zijn volgelingen ons hebben nagelaten, niets te ontdekken. Het is alsof de leerlingen met dezelfde vaart als hun Heer omhoog is getrokken- de toekomst in worden gelanceerd. Hun verlangen is niet achterwaarts, maar voorwaarts gericht.

Voortaan zullen jullie mij niet meer achter je zien, maar voor je, daar moet je mij zoeken - dat is wat Jezus hier zegt.

Dat verlangen, die gedrevenheid, die frisse moed, -dat is het werk van de Heilige Geest. En hier wordt hun gezegd : dat ze daarop moeten blijven wachten.

Want: het is niet iets dat je door eigen flinkheid en stoerheid wel even voor elkaar krijgt. Het gaat om een bezieling die ze voorheen niet op deze manier kenden, die ze zullen ontvangen, tot hun eigen verbazing.

Dat verhaal horen we straks met Pinksteren.

Pinksteren kan het alleen worden doordat de leerlingen ervoor gekozen hebben om te blijven en niet weg te gaan. Om te wachten en te verwachten, om de leegte en verwarring niet te ontvluchten, maar samen uit te houden. Ook van ons vandaag wordt dat gevraagd: de moed en het geduld en het vertrouwen op brengen en samen blijven wachten.

Om in een tijd waar geloof en kerk zo aangevochten worden, te blijven wachten en niet weg te gaan. Om niet weg te lopen, ook al maken we ons zorgen over de toekomst. Hoe zal het verder gaan? Hoe zal het geloof blijven bestaan?

En als beslissingen vallen zoals het sluiten van onze kerken, dan liggen gevoelens van boosheid en frustratie op de loer. We kennen momenten van verwarring en radeloosheid. Misschien soms wel het gevoel om ons dan maar van het geloof af te keren.

Op deze Hemelvaartsdag horen we om te blijven wachten. Om niet te vluchten in verlangen naar welk verleden dan ook, toen de kerken nog vol zaten, toen we bloeiperiodes kenden, toen er ongedeeld enthousiasme was, toen alles nog niet zo verschrikkelijk ingewikkeld was.

Het is niet onze zaak om te weten of het koningschap hersteld zal worden. Of God nog weer een tijd van bloei van het geloof zal geven, en hoe dat er dan uit zal zien, wij weten er niets van. Het is uiteindelijk onze zaak niet. Wat wel onze zaak is, is dat we ons openstellen voor de Geest van God, mét al onze vragen en onzekerheid, met onze frustraties en verwarring. Dat is onze mogelijkheid/ opdracht.

Onze taak om is het om altijd weer te blijven verwachten van de liefde die ons in Christus tegemoet gekomen is.

Tussen Hemelvaart en Pinksteren ligt een tijd van wachten. Voor die tijd van wachten krijgen de leerlingen een advies mee. Hun wordt gezegd niet langer naar de hemel te blijven staren, als de plek waar Jezus verdween, om niet om te kijken naar het verleden, maar vooruit te kijken.

In dat nieuwe, nu nog zo onzekere leven zonder hun Meester zullen ze Hem opnieuw tegen komen, zo wordt hen verzekerd. Hij zal opnieuw naar hen toekomen. De leerlingen worden uitgenodigd om anders naar Hem te kijken: niet als de geliefde meester die hen heeft verlaten zodat ze het nu allemaal maar zelf moeten uitzoeken. Jezus wordt degene die op een nieuwe manier blijvend op hen betrokken is en steeds bezig is naar hen toe te komen. Als de Komende, zo mogen ze Jezus voortaan zien.

De hemel, waarop hun blikken zo strak zijn gericht is dan niet langer het grote verdwijnpunt, maar verandert in een horizon van belofte. De leerlingen hebben tijd nodig om anders te gaan kijken. Grote veranderingen vragen altijd om tijd en geduld. Tussen Hemelvaart en Pinksteren ligt een tijd van wachten en niet weten. Maar geleidelijk gaat het wachten over in verwachten en groeit er een nieuwe overtuiging.

Dat Gods Geest hen de weg zal wijzen en zal steunen.

Dat ook wij in die verwachting zullen leven.....

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger